

Slöjd

Att tillverka föremål och bearbeta material med hjälp av verktyg är ett sätt för människan att tänka och uttrycka sig. Slöjdande är en form av skapande som innebär att söka konkreta lösningar inom hantverkstradition och design. Slöjd innebär manuellt och intellektuellt arbete i förening vilket utvecklar kreativiteten och handlingsberedskapen samt stärker tilltron till den egna förmågan att hantera olika praktiska problem i vardagen. Detta är betydelsefullt för individens och samhällets utveckling och för att främja hållbar utveckling.

Syfte

Undervisningen i ämnet slöjd ska syfta till att eleverna utvecklar förmågan att formge och framställa föremål genom att arbeta med olika material och hantverkstekniker. Eleverna ska i arbetet ges möjligheter att utveckla sin skicklighet i en process där tanke, sinnesupplevelse och handling samverkar. Genom undervisningen ska eleverna även ges förutsättningar att arbeta med färg, form och funktion för att skapa olika estetiska och kulturella uttryck.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla idéer samt överväga olika lösningar och tillvägagångssätt i slöjdarbetet. Undervisningen ska även väcka elevernas nyfikenhet och lust att undersöka och experimentera med olika material, hantverkstekniker och uttryck. På så sätt ska eleverna få möjligheter att utveckla tilltron till den egna förmågan att ta sig an uppgifter på ett kreativt och problemlösande sätt. I undervisningen ska eleverna även få möta såväl äldre tiders hantverksföremål och slöjdtraditioner som nutida design för att inspireras i det egna skapandet. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmågan att använda slöjdspecifika ord och begrepp för att kommunicera om arbetsprocesser, material, verktyg och hantverkstekniker.

I undervisningen ska eleverna ges möjligheter att reflektera över arbetsprocesser och resultat för att fördjupa sitt lärande. Genom reflektion både i arbetet och när det är slutfört kan eleverna utveckla medvetenhet om vad som kännetecknar kvalitet i utförande och resultat. Eleverna ska också ges förutsättningar att utveckla förmågan att välja och hantera material för att främja hållbar utveckling. Därigenom kan undervisningen bidra till att eleverna utvecklar ett miljömedvetet förhållningssätt. Eleverna ska även ges möjligheter att utveckla kunskaper om arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor i samband med slöjdarbete.

Undervisningen i ämnet slöjd ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förmåga att formge och framställa föremål i olika material med hjälp av lämpliga verktyg och hantverkstekniker,
- förmåga att utveckla idéer samt välja tillvägagångssätt i slöjdarbetet utifrån syftet med arbetet, och
- förmåga att reflektera över arbetsprocesser och resultat utifrån kvalitet, uttryck och hållbar utveckling.

Centralt innehåll

I årskurs 1–3

Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker

- Metall, textil och trä. Materialens egenskaper och användningsområden.
- Verktyg och redskap, hur de benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt.
- Några enkla former av hantverkstekniker och begrepp som används i samband med dessa.
- Enkla skisser och arbetsbeskrivningar, och hur de kan följas.

Slöjdens arbetsprocesser

- Slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning och kommunikation om arbetsprocessen.
- Undersökande av olika materials egenskaper.

Slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling

- Bilder, föremål och andra inspirationskällor för det egna skapandet.
- Några slöjdmaterials ursprung.
- Resurshushållning vid användning av material i slöjdarbetet.

I årskurs 4–6

Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker

- Metall, textil, trä och andra material. Materialens egenskaper och användningsområden.
- Verktyg, redskap och maskiner, hur de benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt.
- Enkla former av hantverkstekniker och begrepp som används i samband med dessa.
- Enkla skisser, mönster och arbetsbeskrivningar, och hur de kan följas.

Slöjdens arbetsprocesser

- Slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning och reflektion över arbetsprocessen. Hur delarna i arbetsprocessen samverkar till en helhet.
- Undersökande av olika materials egenskaper.

Slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling

- Hantverk och slöjdtraditioner från olika kulturer som inspirationskällor för det egna skapandet.
- Hur färg, form och material bidrar till olika uttryck hos slöjdföremål.
- Några slöjdmaterials ursprung och miljöpåverkan.
- Resurshushållning genom återbruk av material.

I årskurs 7–9

Slöjdens material, verktyg och hantverkstekniker

- Metall, textil, trä och andra material. Materialens kombinationsmöjligheter med varandra.
- Verktyg, redskap och maskiner, hur de benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt.
- Några former av hantverkstekniker samt begrepp som används i samband med dessa.
- Skisser, mönster och arbetsbeskrivningar skapade såväl med som utan digitala verktyg.

Slöjdens arbetsprocesser

- Slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning samt reflektion över arbetsprocessen och resultatet. Hur delarna i arbetsprocessen samverkar och påverkar resultatet.
- Undersökande av olika materials egenskaper och användbarhet i det egna slöjdarbetet.

Slöjdens uttryck och betydelse för hållbar utveckling

- Design, hantverk och slöjdtraditioner från olika kulturer och tider som inspirationskällor för det egna skapandet.
- Hur färg, form och material kan kombineras för att skapa personliga uttryck i egna slöjdföremål.
- Några slöjdmaterials ursprung, hur de framställs och påverkar miljön.
- Resurshushållning genom återbruk och vård av material och föremål.

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET SLÖJD

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 6

Eleven **medverkar** i att formge och framställa enkla föremål i olika material och med enkla hantverkstekniker. I slöjdarbetet **medverkar** eleven i att använda verktyg på ett säkert och ändamålsenligt sätt.

Utifrån syftet med slöjdarbetet **bidrar** eleven till att välja handlingsalternativ i arbetsprocessen.

Eleven **bidrar** i kommunikation om arbetsprocessen och hur den har påverkat slöjdföremålets kvalitet.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 6

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 6

Eleven formger och framställer enkla föremål på ett **delvis genomarbetat** sätt i olika material och med enkla hantverkstekniker. I slöjdarbetet använder eleven verktyg på ett säkert och **delvis ändamålsenligt** sätt.

Utifrån syftet med slöjdarbetet väljer eleven handlingsalternativ **som efter flera bearbetningar leder framåt.**

Eleven kommunicerar på ett **enkelt** sätt om arbetsprocessen och hur den har påverkat slöjdföremålets kvalitet.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 6

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 6

Eleven formger och framställer enkla föremål på ett **genomarbetat** sätt i olika material och med enkla hantverkstekniker. I slöjdarbetet använder eleven verktyg på ett säkert och **ändamålsenligt** sätt.

Utifrån syftet med slöjdarbetet väljer eleven handlingsalternativ **som efter någon bearbetning leder framåt.**

Eleven kommunicerar på ett **utvecklat** sätt om arbetsprocessen och hur den har påverkat slöjdföremålets kvalitet.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9

Eleven **medverkar** i att formge och framställa föremål i olika material och med några olika hantverkstekniker. I slöjdarbetet **medverkar** eleven i att använda verktyg på ett säkert och ändamålsenligt sätt.

Utifrån syftet med slöjdarbetet och någon idé **bidrar** eleven till att välja handlingsalternativ i arbetsprocessen.

Eleven **bidrar** i kommunikation om arbetsprocessen och resultatet utifrån aspekterna kvalitet, uttryck och miljöpåverkan.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 9

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9

Eleven formger och framställer föremål på ett **delvis genomarbetat** sätt i olika material och med några olika hantverkstekniker. I slöjdarbetet använder eleven verktyg på ett säkert och **delvis ändamålsenligt** sätt.

Utifrån syftet med slöjdarbetet och någon idé väljer eleven handlingsalternativ **som efter flera bearbetningar leder framåt.**

Eleven kommunicerar på ett **enkelt** sätt om arbetsprocessen och resultatet utifrån aspekterna kvalitet, uttryck och miljöpåverkan.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 9

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9

Eleven formger och framställer föremål på ett **genomarbetat** sätt i olika material och med några olika hantverkstekniker. I slöjdarbetet använder eleven verktyg på ett säkert och **ändamålsenligt** sätt.

Utifrån syftet med slöjdarbetet och någon idé väljer eleven handlingsalternativ **som efter någon bearbetning leder framåt**.

Eleven kommunicerar på ett **utvecklat** sätt om arbetsprocessen och resultatet utifrån aspekterna kvalitet, uttryck och miljöpåverkan.